

“Alsof je van de middelbare school komt, en denkt: ik wil een uitkering”

Sinds januari is de *Werkplaats Ervaringskennis* gestart. Klanten gaan hierin aan de slag met hun ervaringskennis en -deskundigheid. Over het leven in de bijstand, maar ook gewoon over het leven en de ingewikkeldheden die ze hierin hebben moeten doormaken. Waardevolle kennis voor andere klanten, maar ook voor klantmanagers, beleidsmedewerkers en iedereen die hulp probeert te bieden aan klanten van WPI. Bovenstaande quote is één van de vele uitspraken die naar boven kwam in de training. Uitspraken die inzicht geven in de leefwereld van klanten.

De *Werkplaats Ervaringskennis* was geïnitieerd als training ‘Ervaringsdeskundigheid’. Alie Weerman (lector GGZ & Samenleving), haar collega trainster Rikkie Overbeek en participatief actieonderzoeker Barbara Groot faciliteren de groep van 10 klanten. Van januari tot oktober 2018. Deelnemers krijgen na afronding een certificaat van Hogeschool Windesheim. Vanaf de start was er geen sprake van een formele training, maar vooral het uitwisselen van ervaringsverhalen en het maken van creatieve producten. Deze producten bevatten unieke kennis die waardevol kan zijn voor WPI als organisatie, maar vooral ook voor de deelnemers zelf aangezien ambities bestaan om als ervaringsdeskundige (hulpverlener) aan de slag te gaan in de toekomst.

Omdat deze *Werkplaats Ervaringskennis* innovatief is, reflecteren we samen met de deelnemers maar ook als trainers op de start hierbij tussentijds een aantal lessen over ervaringsdeskundigheid:

- Klanten hebben ervaringskennis over leven in de bijstand, maar vooral ook over allerlei andere levens ontwrichtende gebeurtenissen, denk aan het ervaren van een traumatische jeugd, isolement, leven in armoede, het criminele circuit, een burn-out, chronische ziekte, etc.
- Klanten weten waar je in de bijstand tegen aan kunt lopen, zoals veranderende contacten, angst voor instanties, last van (zelf-)stigma, schaamte, onmacht, teleurstelling, berusting, etc.
- Ook weten klanten wat veerkracht is en hoe je dit kunt aanboren, zoals hoop, vertrouwen, inzicht, acceptatie, bij jezelf blijven, doorzetten, zelf verantwoordelijkheid nemen voor herstel, je passie en talenten aanspreken, etc.
- Helaas zijn klanten ook bekend met hoe het is om in valkuilen te stappen, zoals gevoel wegdrukken, jezelf wegdrukken, vasthouden aan angst, toch doorgaan, vluchtgedrag, vechtlust, en altijd maar blijven zorgen.

Verder merken we in het proces dat het delen van ervaringsverhalen heftig kan zijn, soms belastend voor deelnemers. Het roept emoties op en dit kan impact hebben. Paul de Jong benoemde dit in het tussentijdse reflectiegesprek: “Er lijkt een behoefte aan hulp of zorg, maar deze is niet altijd voorradig?” Daarnaast is ook achterdocht over deze ‘werkplaats’ bij deelnemers aanwezig. Deze lijkt voor te komen uit frustratie: “Weer worden mijn talenten benut... door anderen. Ik wil gewoon een betaalde baan.” Anderzijds is de focus van de werkplaats op zelf-lering en het maken van producten die hopelijk de deelnemers ontwikkeling een boost kan geven naar iets anders.

Momenteel zijn we nog in de opstartfase, maar er zijn al inspirerende ideeën gevormd door de groep. Van het maken van een filmpje, een belevingstheater, ‘vette dialogen’, objecten en posters met cartoons tot een factsheet over tips voor klantmanagers rondom dakloosheid en het aanvragen van een uitkering. Op 26 juni zal de groep kennismaken met een groep medewerkers van WPI in een soort expositie van de producten-in-wording. Hierin willen we samen te kijken waar verbindingen

zijn. Wat vinden mensen uit de organisatie van de ervaringskennis? Hoe verhoudt zich dit tot hun werk? Waar liggen mogelijke verbanden? De groep wil graag niet in 'zij-wij' denken maar vanuit 'samen'. Ook een vertegenwoordiger van de Participatieraad doet mee aan de werkplaats om te zien welke meerwaarde de werkplaats kan hebben voor hun werk.